

กระทรวงดิจิทัล
เพื่อเศรษฐกิจและสังคม

แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับ ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร.....	๑
ส่วนที่ ๒ ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ	
ตามนัยของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐.....	๓
๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (แผนระดับที่ ๑).....	๓
๒.๒ แผนระดับที่ ๒	๖
๒.๓ แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง.....	๒๐
ส่วนที่ ๓ ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ.....	๒๑
ส่วนที่ ๔ สาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์	
พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐	๒๒
๔.๑ การประเมินสถานการณ์ ปัญหา และความจำเป็นของแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทาง อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐	๒๒
๔.๒ ภาพรวมของของแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์	
พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐	๓๑
๔.๒.๑ วัตถุประสงค์	๓๑
๔.๒.๒ เป้าหมายและตัวชี้วัดรวม.....	๓๒
๔.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ภายใต้แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐	๓๒
๔.๔ โครงการ	๓๖
๔.๕ กลไกการขับเคลื่อนแผน	๓๙

แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร

การเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์ ความก้าวหน้าทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด รวมทั้งวิถีชีวิตแบบ New Normal ภายหลังจากการเกิดโรคระบาดโควิด-๒๐๑๙ ได้ส่งผลต่อบริบทการดำรงชีวิตประจำวันรวมถึงกระบวนการทำงาน ทั้งในส่วนของภาครัฐ เอกชน และประชาชนที่จะต้องปรับตัวให้เท่าทันต่อสถานการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประเด็นของการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่จำเป็นต้องเร่งผลักดันการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อการทำกิจกรรมบนโลกออนไลน์ที่ส่งผลในการเป็นปัจจัยสนับสนุนหนึ่งซึ่งช่วยทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยสามารถขยายตัวด้วยการมีขีดความสามารถของประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับสร้างสรรคสังคมและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในทุกมิติ ที่ผ่านมารัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาชาติในทุกมิติตามเป้าหมาย “ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยประเด็นของการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ถือเป็นประเด็นสำคัญหนึ่งที่จะปรับเปลี่ยนให้รูปแบบการทำธุรกรรมทั้งในภาครัฐ เอกชน และประชาชนไปสู่รูปแบบออนไลน์เพื่อสร้างโอกาสและยกระดับขีดความสามารถในเชิงเศรษฐกิจและสังคม

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ฉบับที่ ๓ และฉบับที่ ๔ พร้อมด้วยพระราชบัญญัติจัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนบทบาทในการทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ คธอ. จากเดิมมาเป็นบทบาทหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ สพธอ. และจากการเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายจัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามมาตรา ๕ (๑) ซึ่งได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ไว้ว่าจะต้องจัดทำแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไข ตามมาตรา ๔๓/๑ ซึ่งได้กำหนดไว้ว่าแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์จะต้องมีองค์ประกอบสำคัญอย่างน้อย ๕ เรื่อง ได้แก่

๑. กลไกและมาตรการด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อรองรับการทำธุรกรรม ทางอิเล็กทรอนิกส์ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ

๒. มาตรการการส่งเสริมและสนับสนุนการให้มีระบบการบริการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

๓. กระบวนการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนามาตรฐานและกฎเกณฑ์การใช้งานทางเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้การทำงานของระบบมีการเชื่อมโยงกันอย่างมีความมั่นคงปลอดภัย พร้อมใช้งาน และมีความน่าเชื่อถือในการให้บริการ

๔. แนวทางและมาตรการเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ รวมทั้งการประยุกต์การใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลที่เกี่ยวข้อง

๕. แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยเทคโนโลยีดิจิทัลด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนเพื่อใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดังกล่าว

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) จึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ และผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๕ การประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ และการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ ตามลำดับ เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ ซึ่งเป็นการต่อยอดการดำเนินงานภายใต้แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ มุ่งเน้นขับเคลื่อนโครงการต่างๆ ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้าน Digital ID การพัฒนากฎหมาย/มาตรฐาน การส่งเสริมให้เกิดระบบบริการ (Adoption) ทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งการส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักรู้และมีทักษะทางด้านดิจิทัล เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางสังคม เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ตลอดจนเป็นการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ดังนั้น การจัดทำแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ จึงให้ความสำคัญกับความต่อเนื่องในการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สามารถบรรลุถึงเป้าหมายด้านการเพิ่มมูลค่า Digital GDP เป็นร้อยละ ๓๐ และการยกอันดับความสามารถของประเทศไทยในการแข่งขันทางดิจิทัลอยู่ใน ๓๐ อันดับแรก ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐

ทั้งนี้ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีระบบนิเวศที่เหมาะสมต่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์โดยเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างโอกาส ความยั่งยืนและความได้เปรียบในการแข่งขัน (Competitive Advantage) ของประเทศ” ประกอบไปด้วยทั้งสิ้น ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) พัฒนากลไกและสนับสนุนการใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (Digital Infrastructure) และ ecosystem ที่จำเป็น เพื่อให้การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ สร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม (๒) พัฒนามาตรฐานและหลักเกณฑ์เพื่อสร้างความเชื่อมั่น อำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ภายใต้การกำกับดูแลที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันและความเท่าเทียม (๓) ผลักดันให้เกิดการใช้งานระบบการบริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ (Adoption) และ (๔) ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างมั่นคงปลอดภัยทางดิจิทัลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในการขับเคลื่อนแผน อาทิ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงสาธารณสุข กรมสรรพากร ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล และ คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน เป็นต้น เพื่อให้การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยสามารถเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน จากกฎระเบียบ โครงสร้างพื้นฐาน และกำลังคนที่มีพร้อมต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลในอนาคต

ส่วนที่ ๒ ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๑)

๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

(๑) เป้าหมาย

เป้าหมายที่ ๑ ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วเศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๒ ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต (อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว (ท่องเที่ยว เชื่อมโยงภูมิภาค)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ โครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงไทยเชื่อมโยงโลก (พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่ รักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ (สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด)

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัลที่สำคัญ และกฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรฐาน รวมไปถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริการดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ อีกทั้ง การพัฒนานวัตกรรมและทักษะดิจิทัลของประชาชนเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมภายในประเทศ จะช่วยยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้สูงขึ้นได้

๒) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง

(๑) เป้าหมาย

เป้าหมายที่ ๓ กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง

เป้าหมายที่ ๕ การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง (การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน การติดตาม ฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่)

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

การสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน/ระบบนิเวศดิจิทัลที่ปราศจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ ผ่านการมีมาตรการป้องกันและกำกับการดูแลการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ให้ดำเนินไปอย่างราบรื่น จะเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงทางดิจิทัลได้อย่างดี

๓) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

(๑) เป้าหมาย

เป้าหมายที่ ๑ คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑

เป้าหมายที่ ๒ สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ (การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม)

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

ในยุทธศาสตร์ที่ ๔ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ระบุถึงการพัฒนากำลังคนด้านดิจิทัล โดยมุ่งเสริมความรู้ให้ประชาชนทุกช่วงวัยเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และมีทักษะด้านดิจิทัล ซึ่งเป็นหนึ่งในทักษะสำหรับศตวรรษที่ ๒๑

๔) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

(๑) เป้าหมาย

เป้าหมายที่ ๒ กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมเพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ (ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก ปฏิรูประบบภาษีและการคุ้มครองผู้บริโภค เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทยให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพและความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี (พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในภูมิภาค จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิตและสังคมที่มีคุณภาพและปลอดภัย ให้สามารถ ตอบสนองต่อสังคมสูงวัยและแนวโน้มของการขยายตัวของเมืองในอนาคต สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเสริมสร้างพลังทางสังคม (สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสร้างสรรค์ เพื่อรองรับสังคม ยุคดิจิทัล)

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและทักษะของแรงงานด้านดิจิทัลอย่างครอบคลุม ปรับปรุงมาตรการ/กฎระเบียบด้านภาษีและการคุ้มครองผู้บริโภค รวมถึงพัฒนาระบบข้อมูลและเทคโนโลยีการทำธุรกรรมทางการเงิน เพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองและสังคมดิจิทัล

๕) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๑) เป้าหมาย

เป้าหมายที่ ๓ ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว (ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน)

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ฯ มีกระบวนการผลักดันให้เกิดการใช้งานระบบธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยจะช่วยเพิ่มศักยภาพในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจผ่านการใช้เทคโนโลยีและการให้บริการดิจิทัลควบคู่กับการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

๖) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

(๑) เป้าหมาย

เป้าหมายที่ ๑ ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส (การให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยี ดิจิทัลมาประยุกต์ใช้)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๗ กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น (ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง)

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

การพัฒนามาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่อำนวยความสะดวก/ลดอุปสรรคในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยงและการจัดการข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เพื่อรองรับการใช้งานของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

๒.๒ แผนระดับที่ ๒

๒.๒.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

(๑) ประเด็นที่ ๔ อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

(๑.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ ๑ การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาอุตสาหกรรมและบริการ
- เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการเพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

ภายใต้แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ มีการสนับสนุนหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของหน่วยงาน ซึ่งจะส่งผลไปยังทุกสาขา ไม่ว่าจะเป็นสาขาอุตสาหกรรม หรือภาคบริการ ที่มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

(๑.๒) แผนย่อยอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์

- แนวทางการพัฒนา

๑. ยกระดับความสามารถของผู้ผลิต ผู้พัฒนา และผู้ออกแบบ และสร้างระบบของไทยให้มีความสามารถในการแข่งขันด้านต่างๆ มากขึ้น ผ่านมาตรการช่วยเหลือทั้งด้านการเงินและด้านเทคนิค รวมไปถึงการยกระดับให้สามารถสร้างและพัฒนาวัตกรรมการทางอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ และการสร้างโมเดลในการทำธุรกิจใหม่ในอนาคต

๒. ผลิตและพัฒนาบุคลากรทั้งทางด้านผู้ใช้ ผู้ผลิต และผู้ให้บริการ ในภาคส่วนต่างๆ ให้มีทักษะและความเชี่ยวชาญในด้านเทคโนโลยี ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ ตลอดจนกำหนดมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ให้เรียนรู้ทักษะใหม่และปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีได้

๓. สร้างความตระหนักรู้และสนับสนุนการลงทุนด้านดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ ซึ่งครอบคลุมถึงระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง และเทคโนโลยีใหม่ๆ ในอนาคต ตามระดับความพร้อมของผู้ประกอบการ เพื่อเป็นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ

๔. ส่งเสริมให้มีการลงทุนในอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ ทั้งในประเทศและจากต่างประเทศ และสนับสนุนการสร้างคลัสเตอร์ของอุตสาหกรรมและบริการเทคโนโลยีดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ รวมถึงสนับสนุนให้มีกลไกเพื่อผลักดันการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ ทั้งระบบและครบวงจร

- เป้าหมายของแผนย่อย
  - อุตสาหกรรมและบริการเทคโนโลยีดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น
  - ความสามารถในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจดิจิทัลของไทยดีขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

ภายใต้แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ มีการดำเนินงานยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพื่อสนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมไปถึงการส่งเสริมการลงทุนจากทั้งในและต่างประเทศ เพื่อขับเคลื่อนอุตสาหกรรมดิจิทัล นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยังมีการพัฒนาและให้ความรู้แก่ประชาชนทุกช่วงวัย และผู้ประกอบการทุกภาคส่วน เพื่อสร้างความเท่าทันและความตระหนักรู้เกี่ยวกับประเด็นทางดิจิทัลในปัจจุบันและที่อาจจะมีความสำคัญในอนาคต

(๑.๓) แผนย่อย การพัฒนาระบบนิเวศอุตสาหกรรมและบริการแห่ง

อนาคต

- แนวทางการพัฒนา

๑. กำหนดให้มีการคาดการณ์เทคโนโลยีในอนาคต ทั้งในภาพรวมและรายสาขา สำหรับการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมต่างๆ ของประเทศให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว และเป็นแนวทางในการวางแผนการทำงานของทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจ

๒. วางแผนทางการผลิตและพัฒนาบุคลากรภาคอุตสาหกรรมและบริการ โดยเชื่อมโยงภาคการศึกษากับภาคอุตสาหกรรมและบริการให้ตอบสนองความต้องการของแต่ละสาขาของอุตสาหกรรมและบริการ

- เป้าหมายของแผนย่อย

- แรงงานไทยมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
- ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลในด้านความพร้อมในอนาคตดีขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ของแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์กำหนดกลยุทธ์ในการยกระดับความสามารถ ความรู้ และความเท่าทันให้กับประชากร และกำลังแรงงาน เพื่อให้มีความพร้อมต่อการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล โดยมีการให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล การรับมือกับภัยคุกคามไซเบอร์ รวมถึงการเชื่อมโยงภาคการศึกษาให้สามารถผลิตกำลังแรงงานที่ตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจดิจิทัลในปัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำการศึกษาและวิเคราะห์ภาพอนาคต (Foresight) เพื่อรวบรวมและคาดการณ์อนาคตของเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลที่จะมีบทบาทและความสำคัญต่อประเทศไทยในสากลในอนาคต

(๒) ประเด็นที่ ๑ ด้านความมั่นคง

(๒.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ ๒ ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุขดีขึ้น (อันดับดัชนีชี้วัดความสุขของประชากรไทย จาก World Happiness Report)

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

จากการดำเนินงานภายใต้แผนยุทธศาสตร์ฯ จะช่วยส่งเสริมและขับเคลื่อนให้ภาคอุตสาหกรรม และภาคธุรกิจสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล รวมถึงโครงสร้างพื้นฐาน

ทางด้านดิจิทัลที่มีความสำคัญและจำเป็น อันจะช่วยลดต้นทุน และสร้างโอกาสในการสร้างกำไร ทั้งตลาดภายในและระหว่างประเทศ สิ่งที่กำลังมานี้จะช่วยยกระดับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ซึ่งเป็นหนึ่งในตัวแปรสำหรับการคำนวณดัชนีวัดความสุขของโลก (World Happiness Ranking)

มั่นคง

(๒.๒) แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความ

- แนวทางการพัฒนา

- ๑. ป้องกันและแก้ไขความมั่นคงทางไซเบอร์ มุ่งเน้นการวางกลยุทธ์/ยุทธวิธีในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ ให้ครอบคลุมสภาพปัญหาของภัยคุกคามทางไซเบอร์

- เป้าหมายของแผนย่อย

- ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

การดำเนินงานของแผนยุทธศาสตร์ฯ มีประเด็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการสร้างโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัลที่สำคัญ โดยเฉพาะการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่สามารถช่วยเพิ่มความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ และความเชื่อมั่นในโลกออนไลน์ นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยังมีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับความรู้ และการจัดตั้งศูนย์ประสานงานเพื่อช่วยเหลือในกรณีที่เกิดภัยคุกคามต่อความมั่นคงทางไซเบอร์

(๓) ประเด็นที่ ๗ โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล

(๓.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ ๑ ความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศดีขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

แผนยุทธศาสตร์ฯ มียุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นในการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล ซึ่งจะช่วยยกระดับอัตราการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐาน โดยการเพิ่มผู้ให้บริการ และลดต้นทุนในการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ

(๓.๒) แผนย่อยโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล

● แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมให้มีการลงทุนและร่วมใช้ทรัพยากรโครงสร้างดิจิทัลทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งในบริบทของประเด็นด้านโครงข่ายอินเทอร์เน็ต และประเด็นโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลที่สำคัญอื่นๆ

๒. สนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบนิเวศ ทั้งในส่วนโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ศูนย์ข้อมูลขนาดใหญ่ที่ได้มาตรฐานสากล บุคลากรดิจิทัล สิ่งอำนวยความสะดวก และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแหล่งบ่มเพาะธุรกิจและดึงดูดการลงทุนพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล

● เป้าหมายของแผนย่อย

- ประชาชนมีความสามารถในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตมากขึ้น (อัตราส่วนของครัวเรือนที่ใช้อินเทอร์เน็ต)

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

การดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลของแผนยุทธศาสตร์ฯ ดังกล่าว มิได้มุ่งเน้นแต่เพียงประเด็นด้านโครงข่ายอินเทอร์เน็ต แต่ยังรวมถึงโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล ผ่านการปรับปรุงกฎหมาย การร่วมลงทุน การช่วยเหลือด้านการเงินและเชิงเทคนิค และการอบรมให้ความรู้เพื่อสร้างบุคลากรและกำลังแรงงานด้านดิจิทัล

(๔) ประเด็นที่ ๔ ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
ยุคใหม่

(๔.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ ๑ ผู้ประกอบการในทุกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ภายใต้การดำเนินงานของแผนยุทธศาสตร์ฯ จะมุ่งเน้นการอบรมและให้ความรู้แก่ภาคประชาชน รวมไปถึงภาคธุรกิจให้มีความรู้เท่าทัน และสามารถใช้งานเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลสำหรับการดำเนินงานของธุรกิจของตนได้ ประกอบกับการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๓ จะยังสนับสนุนให้ภาคธุรกิจ โดยเฉพาะ

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และผลิตภาพของธุรกิจได้

(๔.๒) แผนย่อยการสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ

● แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาทักษะความเป็นผู้ประกอบการ

๒. สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการในทุกระดับให้มีจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการขับเคลื่อนธุรกิจด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรม

๓. พัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้น โดยการส่งเสริมให้ต่อยอดแนวความคิด สามารถนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมมาสร้างธุรกิจ

๔. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมปรับรูปแบบธุรกิจใหม่ โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้กับวิธีการดำเนินธุรกิจตลอดกระบวนการมากขึ้น

● เป้าหมายของแผนย่อย

- การขยายตัวของวิสาหกิจเริ่มต้นในประเทศไทยเพิ่มขึ้น
- ความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยี ดิจิทัล ดีขึ้น (IMD World Digital Competitiveness Ranking)

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ฯ มีการดำเนินงานในหลายยุทธศาสตร์ที่จะช่วยยกระดับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และรายย่อยในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานของตนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สร้างการขยายตัว และเป็นการขับเคลื่อนความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัลตามการจัดอันดับของ IMD ให้พัฒนามากยิ่งขึ้นด้วย

(๔.๓) แผนย่อยการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

● แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลในการสร้างโอกาสให้ภาคธุรกิจ โดยพัฒนาระบบฐานข้อมูล

เกี่ยวกับองค์ความรู้ สถิติ ผลการวิจัยและพัฒนา ทรัพย์สินทางปัญญา การตลาดและนวัตกรรม

๒. สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และสถาบันวิชาการ ทั้งในและระหว่างประเทศ ในการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการร่วมกัน

๓. ยกระดับบริการและโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพ ดำเนินการเชิงรุกเพื่อแก้จุดอ่อนและเสริมสร้างจุดแข็งของระบบนวัตกรรมไทย เช่น การกำหนดมาตรฐาน การตรวจสอบรับรอง

๔. พัฒนาระบบเตือนภัยทางด้านเศรษฐกิจ การเงิน และการค้า ให้ทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นวัตกรรม การเคลื่อนย้ายทุนและแรงงาน และรูปแบบการค้า

- เป้าหมายของแผนย่อย
  - อันทันนโยบายของภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุนและความสอดคล้องของนโยบายดีขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

การดำเนินงานภายใต้แผนยุทธศาสตร์ฯ มีการจัดทำและเชื่อมโยงฐานข้อมูล เพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับการใช้บริการโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัลที่สำคัญ และเป็นฐานข้อมูลที่มีประโยชน์แก่ทุกภาคส่วนที่ต้องการใช้ประโยชน์ นอกจากนี้ยังมีการมุ่งเน้นเพื่อร่วมมือกับภาคเอกชน และภาคการศึกษาในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์มีประสิทธิภาพมากขึ้น ประกอบกับการปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ และการจัดทำมาตรฐานที่อ้างอิงจากมาตรฐานระดับสากล รวมไปถึง การจัดศึกษาและจัดทำภาพอนาคต (Foresight) สำหรับการคาดการณ์สถานการณ์ด้านดิจิทัลในอนาคต

(๕) ประเด็นที่ ๒๐ การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ

(๕.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ ๑ บริการของภาครัฐมีประสิทธิภาพมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ
- เป้าหมายที่ ๒ ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพด้วยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

การดำเนินงานภายใต้แผนยุทธศาสตร์ฯ จะมุ่งเน้นการปรับปรุงการดำเนินงานภาครัฐ ให้มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล เพื่อยกระดับคุณภาพการดำเนินงานที่สะดวกและรวดเร็วแก่ประชาชน อาทิ การจัดทำแพลตฟอร์มหรือแอปพลิเคชันกลางเพื่อบริการประชาชน หรือการให้บริการโดยเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวแก่ประชาชน รวมไปถึงการสร้างฐานข้อมูลกลางเพื่อให้หน่วยงานที่ต้องการได้ใช้ประโยชน์

(๕.๒) แผนย่อยการพัฒนาบริการประชาชน

- แนวทางการพัฒนา

- ๑. พัฒนารูปแบบบริการภาครัฐเพื่อบริการประชาชน

- ๒. พัฒนาการให้บริการภาครัฐผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

- ๓. ปรับวิธีทำงาน จาก “การทำงานตามภารกิจที่กฎหมายกำหนด” เป็น “การให้บริการที่ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ”

- เป้าหมายของแผนย่อย

- งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

การปรับปรุงการดำเนินงานของภาครัฐ ให้อยู่ในรูปแบบแอปพลิเคชัน เพื่อบริการประชาชนในการใช้บริการ อีกทั้ง สนับสนุนการเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เพื่อสร้างประสิทธิภาพในการให้บริการของภาครัฐในภาพรวม

(๖) ประเด็นที่ ๒๒ กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

(๖.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ ๑ กฎหมายเป็นเครื่องมือให้ทุกภาคส่วนได้ประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม

- เป้าหมายที่ ๒ การอำนวยความสะดวกยุติธรรมเป็นไปโดยความเสมอภาค โปร่งใส เป็นธรรม ทัวถึง และปราศจากการเลือกปฏิบัติ

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว มียุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านกฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อบริการประชาชนที่สะดวกและสร้าง

มาตรฐานกลางที่อ้างอิงจากมาตรฐานสากลให้แก่การบริการ
ดิจิทัลทุกรูปแบบ

(๖.๒) แผนย่อยการพัฒนากฎหมาย

● แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการ
ต่างๆ ให้สอดคล้องกับบริบท และเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

● เป้าหมายของแผนย่อย

○ พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการ
ต่างๆ ให้สอดคล้องกับบริบท และเอื้อต่อการพัฒนา
ประเทศ

○ ภาครัฐและภาคเอกชนอยู่ภายใต้กรอบกฎหมายที่มุ่งให้
ประชาชนในวงกว้างได้รับประโยชน์จากการพัฒนา
ประเทศโดยทั่วถึง

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

ด้วยบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลงไปสู่โลกดิจิทัล
พฤติกรรมการซื้อขายของประชาชนเปลี่ยนแปลงไป และ
ฟังก์ชันกระบวนการดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น แผนยุทธศาสตร์ฯ จึง
ขับเคลื่อนการปรับปรุงพัฒนากฎหมาย กฎระเบียบและ
มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในเชิงการจัดทำกฎหมายใหม่
ยกเลิกกฎหมายเดิม และปรับปรุงกฎหมายเดิมที่เป็น
อุปสรรค รวมไปถึงการจัดทำมาตรฐานที่อ้างอิงจาก
มาตรฐานสากล เพื่อสร้างบทบาทในเวทีระหว่างประเทศ
อันจะช่วยให้ กระบวนการพัฒนาธุรกรรมทาง
อิเล็กทรอนิกส์เป็นไปได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

(๗) ประเด็นที่ ๒๓ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

(๗.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● เป้าหมายที่ ๑ ความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐาน
ทางเทคโนโลยี และด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของประเทศ
ที่จัดอันดับโดย WEF และ IMD เพิ่มสูงขึ้น

● เป้าหมายที่ ๒ มูลค่าการลงทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรมต่อ
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

อุตสาหกรรมดิจิทัลในประเทศไม่สามารถขับเคลื่อนไปได้
ด้วยการส่งเสริมการประยุกต์ใช้เพียงอย่างเดียว แต่จำเป็นต้อง
อาศัยการริเริ่มและพัฒนานวัตกรรมใหม่ด้วยเช่นกัน ดังนั้น

ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ฯ จึงมีการยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านดิจิทัลที่จะเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนานวัตกรรมในอนาคต รวมไปถึงการร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมใหม่ โดยครอบคลุมถึงการสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศในด้านเทคโนโลยีดิจิทัลด้วย

(๗.๒) แผนย่อยการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านเศรษฐกิจ

● แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาอุตสาหกรรมแห่งอนาคต โดยการส่งเสริมการวิจัยพัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในภาคอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ ได้แก่ อุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมความมั่นคง อุตสาหกรรมพลังงาน อุตสาหกรรมดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ และอุตสาหกรรมอาหาร ยา และเครื่องสำอาง

● เป้าหมายของแผนย่อย

- ภาคอุตสาหกรรมการผลิตและบริการ สร้างมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นจากการวิจัยและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปัจจุบัน
- วิสาหกิจในกลุ่มเป้าหมายด้านเศรษฐกิจที่มีนวัตกรรมเพิ่มขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ฯ มียุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการดำเนินงานของหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมไปถึงวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และรายย่อยด้วยเช่นกัน ดังนั้นประสิทธิภาพ และผลิตภาพที่เพิ่มมากขึ้นจากการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล จะช่วยให้แผนสามารถตอบเป้าหมายของแผนย่อยของแผนแม่บทได้

(๗.๓) แผนย่อยการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านสังคม

● แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศตลอดทุกช่วงวัย เพื่อให้ประชาชนไทยมีทักษะความรู้ และเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ

๒. สร้างความเสมอภาพทางสังคม โดยการส่งเสริมการวิจัยพัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาความ

เหลื่อมล้ำในสังคม เพื่อลดความแตกต่างทางด้านรายได้
รายจ่าย การเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน

๓. ปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมใน
การพัฒนาการบริการภาครัฐ เพื่อให้มีความทันสมัย ตอบสนอง
ความต้องการและให้บริการประชาชนได้อย่างสะดวกรวดเร็ว
และโปร่งใส

- เป้าหมายของแผนย่อย
  - คุณภาพชีวิต ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และความ
เสมอภาคทางสังคมได้รับการยกระดับเพิ่มขึ้น จาก
ผลการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเชิงสังคม

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

หนึ่งในยุทธศาสตร์ของแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับ
ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มุ่งเน้นการให้ความรู้และความ
เข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลให้แก่
ประชาชน และผู้ประกอบการ โดยการใช้แพลตฟอร์มและ
แอปพลิเคชันที่ทันสมัย ซึ่งจะช่วยให้ผู้สนใจสามารถเข้าถึง
ได้ง่าย และครอบคลุมทุกภาคส่วน

๒.๒.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

๑. เป้าหมายการพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓

๑.๑ เป้าหมายหลัก การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐาน
นวัตกรรม (รายได้ประชาชาติต่อหัว)

๑.๒ เป้าหมายรอง การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ (ดัชนี
ความก้าวหน้าของคน)

๑.๓ เป้าหมายรอง การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม
(ความแตกต่างของความเป็นอยู่ (รายจ่าย) ระหว่างกลุ่มประชากรที่มีฐานะทาง
เศรษฐกิจสูงสุดร้อยละ ๑๐ และต่ำสุดร้อยละ ๔๐)

๑.๔ เป้าหมายรอง การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการ
รับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ (อันดับความสามารถ
ในการแข่งขันด้านดิจิทัล)

๒. วัตถุประสงค์การพัฒนา

๒.๑ วัตถุประสงค์ที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพ
และความยั่งยืน โดยการดำเนินงานภายใต้แผนยุทธศาสตร์มีการส่งเสริมและ
สนับสนุนการใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงการจัดทำระบบฐานข้อมูลสำหรับกร
ใช้งานในภาคส่วนต่างๆ เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความทันสมัยให้กับการค้า

และการบริการ ซึ่งรวมไปถึงภาคการท่องเที่ยว (กลยุทธ์ที่ ๖ ภายใต้หมวดหมู่ที่ ๒ ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓)

๒.๒ หมวดหมู่ที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง ผ่านการพัฒนากระบวนการจัดการระบบบริการสุขภาพด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศเพื่อสนับสนุนบริการทางการแพทย์ ซึ่งได้รับความช่วยเหลือในการขับเคลื่อนแผนไปสู่หมวดหมู่นี้ดังกล่าวโดยกระทรวงสาธารณสุข (กลยุทธ์ที่ ๕ ภายใต้หมวดหมู่ที่ ๔ ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓)

๒.๓ หมวดหมู่ที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค โดยหนึ่งในประเด็นยุทธศาสตร์ภายใต้แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์คือ การสนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลในภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อขับเคลื่อนให้อุตสาหกรรมต่างๆ สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และยกระดับประเทศไทยให้เข้าสู่ไทยแลนด์ ๔.๐ ได้มากขึ้น (กลยุทธ์ที่ ๓ ภายใต้หมวดหมู่ที่ ๕ ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓)

๒.๔ หมวดหมู่ที่ ๖ ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน โดยภายใต้การดำเนินงานของแผนยุทธศาสตร์ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ มีการปรับปรุงและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่สำคัญ ปรับปรุงกฎหมายและมาตรฐาน การส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการพัฒนากำลังคนและกำลังแรงงาน ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวจะช่วยขับเคลื่อนให้สังคมและเศรษฐกิจไทยให้เป็นดิจิทัลมากขึ้น (กลยุทธ์ที่ ๑, ๓ และ ๔ ภายใต้หมวดหมู่ที่ ๖ ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓)

๒.๕ หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ โดยการมุ่งเน้นช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีฐานข้อมูลที่เหมาะสม เพียงพอ รวมไปถึงพัฒนา SMEs ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และสามารถดำเนินกิจการได้ในยุคดิจิทัล (กลยุทธ์ที่ ๑, ๒, ๔ และ ๗ ภายใต้หมวดหมู่ที่ ๖ ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓)

๒.๖ หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต โดยหนึ่งในยุทธศาสตร์ภายใต้แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ มุ่งเน้นการยกระดับความรู้และความสามารถให้ประชาชนทุกระดับ และทุกภาคส่วน ให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัลในอนาคต รวมไปถึงพร้อมต่อความต้องการในตลาดแรงงานดิจิทัลในอนาคตอีกด้วย (กลยุทธ์ที่ ๑ และ ๒ ภายใต้หมวดหมู่ที่ ๖ ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓)

๒.๗ หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน โดยภายใต้การดำเนินงานของแผนยุทธศาสตร์ฯ จะส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้หน่วยงานภาครัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ประชาชน รวมไปถึงการเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างกัน เพื่ออำนวยความสะดวก

ความสะดวกในการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานต่างๆ อย่างไร้รอยต่อ (กลยุทธ์ที่ ๑ และ ๓ ภายใต้หมวดหมู่ที่ ๖ ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓)

๒.๒.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

(๑) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

(๑.๑) กิจกรรมปฏิรูป

- กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล

(๑.๒) เป้าหมาย

- ประชาชนได้รับการดูแล เข้าถึง และได้รับบริการรวมถึงข้อมูลดิจิทัลสำคัญของภาครัฐที่มีคุณภาพ โดยสะดวก รวดเร็ว เสียค่าใช้จ่ายน้อย และตรงตามความจำเป็นทั้งในสภาวะการปกติและฉุกเฉินเร่งด่วน
- ภาครัฐมีดิจิทัลแพลตฟอร์ม (Digital Platform) และบริการดิจิทัล รวมถึงระบบข้อมูลและข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) สำหรับการตัดสินใจ การบริหารจัดการ การดำเนินงาน และการกำกับติดตามประเมินผลบนระบบนิเวศด้านดิจิทัลที่สร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ และการยอมรับระหว่างกันที่ซึ่งตอบสนองความต้องการพื้นฐานของประชาชนและภาคธุรกิจ

(๑.๓) การบรรลุเป้าหมาย

การดำเนินงานภายใต้แผนยุทธศาสตร์ฯ มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัล เพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลในอนาคต ประกอบกับการส่งเสริมให้หน่วยงานต่างๆ รวมไปถึงภาครัฐ ในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน อาทิ การจัดทำแพลตฟอร์มหรือแอปพลิเคชัน สำหรับการให้บริการในรูปแบบดิจิทัลแก่ประชาชน หรือการจัดทำระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน

(๒) แผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย

(๒.๑) กิจกรรมปฏิรูป

- กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ มีกลไกยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของประชาชน

(๒.๒) เป้าหมาย

- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตและกฎหมายที่สร้างภาระหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชนได้รับการปรับปรุง

(๒.๓) การบรรลุเป้าหมาย

หนึ่งในกลยุทธ์และยุทธศาสตร์ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ฯ มีการมุ่งเน้นเพื่อปรับปรุง พัฒนา และยกเลิกกฎหมายกฎระเบียบ และมาตรฐานที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานและการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย อีกทั้งเพื่อทำให้การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย มีความเชื่อถือ และมีมาตรฐานเทียบเท่าสากล ซึ่งจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือและการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

(๓) แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ

(๓.๑) กิจกรรมปฏิรูป

- กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรม
- กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค (Regional Trading/Investment Center)
- กิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

(๓.๒) เป้าหมาย

เป้าหมายของกิจกรรมปฏิรูปที่ ๓

- SMEs มีความสามารถในการแข่งขันและมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศทั้งประเทศเพิ่มสูงขึ้น
- ส่งเสริมการปรับตัวและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการแข่งขันในยุคดิจิทัลของ SMEs
- จำนวนวิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) ที่มีศักยภาพเพิ่มสูงขึ้น

เป้าหมายของกิจกรรมปฏิรูปที่ ๔

- ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนในภูมิภาค

เป้าหมายของกิจกรรมปฏิรูปที่ ๕

- สร้างและพัฒนากำลังคนที่มีทักษะและความพร้อมเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

(๓.๓) การบรรลุเป้าหมาย

แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มีความสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก เนื่องจากภายใต้แผนยุทธศาสตร์ฯ มีการกำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจดิจิทัล ผ่านการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางด้านดิจิทัล รวมถึงกฎหมายกฎระเบียบ และมาตรฐานที่อ้างอิงจากสากล นอกจากนี้ ยังมุ่งสร้างองค์ความรู้ สร้างความเท่าทัน และส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการอย่างครอบคลุม โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อขับเคลื่อนให้ประเทศไทยสามารถเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืนในยุคดิจิทัล

๒.๓ แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๓.๑ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ของ สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๒.๓.๒ แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕) ของ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

๒.๓.๓ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

๒.๓.๔ แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนามาตรฐานดิจิทัล (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

๒.๓.๕ แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕) ของ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

๒.๓.๖ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)

๒.๓.๗ แผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

๒.๓.๘ แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ ของ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ส่วนที่ ๓ ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน Sustainable Development Goals – SDGs

(๑) เป้าหมายที่ (Goal)

- เป้าหมายที่ ๔ การศึกษาที่มีคุณภาพ
- เป้าหมายที่ ๕ ความเท่าเทียมทางเพศ
- เป้าหมายที่ ๘ งานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ
- เป้าหมายที่ ๙ โครงสร้างพื้นฐานนวัตกรรมและอุตสาหกรรม
- เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความเหลื่อมล้ำ
- เป้าหมายที่ ๑๒ การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ ๑๖ ความสงบสุข ยุติธรรม และสถาบันเข้มแข็ง
- เป้าหมายที่ ๑๗ ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

(๒) เป้าหมายย่อย (Target)

- SDG0404 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้องจำเป็น รวมถึงทักษะทางด้านเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓
- SDG0405 ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศด้านการศึกษา และสร้างหลักประกันว่า กลุ่มที่เปราะบาง ซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓
- SDG050B เพิ่มพูนการใช้เทคโนโลยี โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเพิ่มบทบาทสตรี
- SDG0801 ทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจต่อหัวประชากรมีความยั่งยืนตามบริบทของประเทศ โดยเฉพาะในประเทศพัฒนาน้อยที่สุดให้มีการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอย่างน้อยร้อยละ ๗ ต่อปี
- SDG0803 ส่งเสริมนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาที่สนับสนุนกิจกรรมที่มีผลผลิตภาพ การสร้างงานที่มีคุณค่า ความเป็นผู้ประกอบการ ความสร้างสรรค์และนวัตกรรม และให้การสนับสนุนการรวมตัวและการเติบโตของวิสาหกิจรายย่อย ขนาดเล็ก และขนาดกลาง ผ่านการเข้าถึงบริการทางการเงิน
- SDG0901 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพ เชื้อถือได้ ยั่งยืนและมีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงโครงสร้างพื้นฐานระดับภูมิภาคและที่ข้ามเขตแดน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ โดยมุ่งเป้าไปที่การเข้าถึงได้ในราคาที่สมารถจ่ายได้และเท่าเทียมสำหรับทุกคน
- SDG0903 เพิ่มการเข้าถึงบริการทางการเงิน โดยรวมถึงเครดิตในราคาที่สมารถจ่ายได้ ของอุตสาหกรรมและวิสาหกิจขนาดเล็ก โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนารวมทั้งเชื่อมโยงเข้าสู่ห่วงโซ่มูลค่าและตลาด
- SDG090B สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรมภายในประเทศ กำลังพัฒนา รวมถึงการให้มีสภาพแวดล้อมทางนโยบายที่นำไปสู่ความหลากหลายของอุตสาหกรรมและการเพิ่มมูลค่าของสินค้าโภคภัณฑ์

- SDG090C เพิ่มการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และมุ่งจัดให้มีการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตโดยถ้วนหน้าและในราคาที่สามารถจ่ายได้ในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓
- SDG1003 สร้างหลักประกันให้มีโอกาสที่เท่าเทียมและลดความไม่เสมอภาคของผลลัพธ์ รวมถึงโดยการขจัดกฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติที่เลือกปฏิบัติ และโดยการส่งเสริมการออกกฎหมาย นโยบาย และการดำเนินการที่เหมาะสมในเรื่องดังกล่าว
- SDG1004 นำใช้นโยบาย โดยเฉพาะนโยบายด้านการคลัง ค่าจ้าง และการคุ้มครองทางสังคม และมุ่งบรรลุความเสมอภาคยิ่งขึ้น
- SDG120A สนับสนุนประเทศกำลังพัฒนาในการเสริมความแข็งแกร่งของขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะขับเคลื่อนไปสู่แบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนยิ่งขึ้น
- SDG1603 ส่งเสริมหลักนิติธรรมทั้งในระดับชาติและระหว่างประเทศ และสร้างหลักประกันให้ทุกคนสามารถเข้าถึงความยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียม
- SDG1606 พัฒนาสถาบันที่มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ และโปร่งใสในทุกๆ ระดับ
- SDG1607 สร้างหลักประกันว่าจะมีกระบวนการตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ ครอบคลุม มีส่วนร่วม และมีความเป็นตัวแทนที่ดี ในทุกระดับการตัดสินใจ
- SDG1610 สร้างหลักประกันว่าสาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและมีการปกป้องเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ตามกฎหมายภายในประเทศและความตกลงระหว่างประเทศ
- SDG160B ส่งเสริมและบังคับใช้กฎหมายและนโยบายที่ไม่เลือกปฏิบัติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- SDG1706 เพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างประเทศและระดับภูมิภาคแบบเหนือ-ใต้ ใต้-ใต้ และไตรภาคี รวมถึงการเข้าถึงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม และยกระดับการแบ่งปันความรู้ตามข้อตกลงร่วมกัน โดยรวมถึงผ่านการปรับปรุงกลไกประสานงานที่มีอยู่เดิม โดยเฉพาะในระดับของสหประชาชาติ และผ่านกลไกการอำนวยความสะดวกด้านเทคโนโลยี (Technology Facilitation Mechanism) ของโลก

ส่วนที่ ๔ สาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐

๔.๑ การประเมินสถานการณ์ ปัญหา และความจำเป็นของแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐

การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยได้รับการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง จากบทบาทและการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขับเคลื่อนจากสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ สถานการณ์การพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในปัจจุบันอาจสามารถสะท้อนได้จากข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ อาทิ มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ปริมาณการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

ปริมาณการชำระเงินผ่านช่อง Internet Banking และ Mobile Banking จำนวนและพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย และผลการจัดอันดับตัวชี้วัดจากหน่วยงานระดับนานาชาติ ประกอบกับผลการศึกษาและคาดการณ์อนาคตของการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยสามารถแสดงรายละเอียด ได้ดังนี้

๔.๑.๑ ผลการสำรวจมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (Value of e-Commerce Survey)

จากรายงานผลการสำรวจมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นผู้จัดทำ พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยมีมูลค่าทั้งสิ้น ๓.๗๘ ล้านล้านบาท โดยมีมูลค่าลดลงจาก ๔.๐๕ ล้านล้านบาทในปี ๒๕๖๒ หรือคิดเป็นการลดลงร้อยละ ๖.๖๘ ซึ่งเป็นผลมาจากสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทั้งนี้ มีการคาดการณ์มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ว่าจะมีแนวโน้มเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง ภายหลังจากการฟื้นตัวของสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จะมีมูลค่าอยู่ที่ ๔.๐๑ ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นการเติบโตร้อยละ ๖.๑๑ จากปีก่อนหน้า

ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ขนาดพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของผู้ประกอบการขนาดใหญ่ (Enterprises) เท่ากับ ๑,๔๒๑,๘๓๘.๓๙ ล้านบาทลดลงต่ำกว่ามูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่มีมูลค่า ๑,๕๘๕,๙๕๖.๒๙ ล้านบาท โดยการเติบโตของมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ในอัตราร้อยละ ๑๓.๙๔ ซึ่งมากกว่าการเติบโตของมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของผู้ประกอบการขนาดใหญ่ที่ลดลงและติดลบในอัตราร้อยละ -๓๐.๒๘ เนื่องด้วยจำนวนผู้ประกอบการรายย่อยขยายตัวจากการเพิ่มช่องทางการขายทางออนไลน์มากขึ้นในช่วงสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาสัดส่วนและมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามประเภทผู้ประกอบการ (รวมมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ) จะสามารถจำแนกได้ดังนี้

(๑) พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แบบ B2B มีมูลค่า ๐.๘๔ ล้านล้านบาท

(๒) พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แบบ B2C มีมูลค่า ๒.๑๗ ล้านล้านบาท

(๓) พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แบบ B2G มีมูลค่า ๐.๗๗ ล้านล้านบาท

จากมูลค่าดังกล่าว เมื่อเปรียบเทียบกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แต่ละประเภทกับมูลค่ารวมพบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ สัดส่วนมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบ B2C (Business to Consumer) เป็นประเภทที่มีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๕๗ ซึ่งเกินกว่าครึ่งหนึ่งของมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด โดยมีเหตุผลเนื่องจากการปรับตัวของผู้ประกอบการในรูปแบบ B2B (Business to Business) หรือผู้ประกอบการที่มีเป้าหมายในการค้า คือ ผู้ประกอบการธุรกิจด้วยตนเอง มาเป็นการจำหน่ายสินค้าและบริการโดยตรงให้แก่ผู้บริโภคเพิ่มขึ้น ให้เหมาะสมกับสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ รองลงมาคือ B2B ที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๒ และที่มีสัดส่วนน้อยที่สุดคือ B2G ที่มีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๒๐

นอกจากนี้ เมื่อจำแนกมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ตามช่องทางการขายผ่านทางออนไลน์ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะพบว่าช่องทางการขายที่มีมูลค่าสูงที่สุด ได้แก่ แพลตฟอร์ม e-Tailer

ร้อยละ ๓๙.๕๔ รองลงมา คือ แพลตฟอร์ม Social Commerce ร้อยละ ๒๑.๗๙ ขณะที่มูลค่าการขายผ่านช่องทางแพลตฟอร์ม e-Marketplace มีเพียงร้อยละ ๑๓.๒๔ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ในปัจจุบันนิยมขายสินค้าไปยังผู้บริโภคโดยตรงผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ อาทิ Facebook Instagram และ TikTok

๔.๑.๒ สถิติปริมาณการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (Payment Data Indicator)

เมื่อพิจารณาถึงสถิติปริมาณการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจัดเก็บและประมวลผลโดยธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่า ปริมาณการทำธุรกรรมการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment Transaction) เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นเฉลี่ย ๓๖๘ รายการต่อคนต่อปี จากเดิมในปี ๒๕๖๓ ที่เฉลี่ย ๓๑๒ รายการต่อคนต่อปี ทั้งนี้ ธุรกรรมการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นในทุกช่องทาง โดยเฉพาะช่องทาง Internet Banking และ Mobile Banking ที่ยังคงได้รับความนิยม โดยมีจำนวนบัญชีผู้ใช้จำนวน ๑๒๙.๑ ล้านบัญชี มูลค่าธุรกรรมทั้งสิ้น ๘,๗๑๖.๗ พันล้านบาท และปริมาณธุรกรรมจำนวน ๑,๘๒๔.๑ ล้านธุรกรรม หรือคิดเป็นเฉลี่ยธุรกรรมละ ๔,๗๘๐ บาท โดยประมาณ

สำหรับสถิติเกี่ยวกับธุรกรรมการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบพร้อมเพย์ (Promptpay) พบว่าในเดือนมิถุนายน ปี ๒๕๖๕ ระบบพร้อมเพย์มีผู้ลงทะเบียนแล้วจำนวนทั้งสิ้น ๗๑ ล้านบัญชีผู้ใช้ มูลค่าธุรกรรมทั้งสิ้น ๑๒๑.๔ พันล้านบาท และมีปริมาณธุรกรรมจำนวน ๓๘.๗ ล้านธุรกรรม หรือคิดเป็นเฉลี่ยธุรกรรมละ ๓,๑๓๐ บาท โดยประมาณ ทั้งนี้ หากพิจารณารายธุรกรรมแล้ว จะพบว่า ธุรกรรมกว่าร้อยละ ๙๐ ของธุรกรรมทั้งหมดมียอดมูลค่าเฉลี่ยที่ ๖๓๐ บาทต่อธุรกรรม

สำหรับสถิติเกี่ยวกับธุรกรรมการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านบัตร (Card Payment) พบว่าในเดือนมิถุนายน ปี ๒๕๖๕ ในระบบมีจำนวนบัตรเครดิตจำนวนทั้งสิ้น ๒๕.๖ ใบ ขณะที่จำนวนบัตรเดบิตอยู่ที่ ๖๓.๖ ใบ โดยมีมูลค่าธุรกรรมการชำระเงินออนไลน์ผ่านบัตรทั้งสิ้น ๓๗.๘ พันล้านบาท ประกอบกับจำนวนธุรกรรมทั้งสิ้น ๒๓.๔ ล้านธุรกรรม ซึ่งสามารถคำนวณได้เฉลี่ยประมาณ ๑,๖๒๐ บาทต่อธุรกรรม นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาการถอนเงินจากเครื่องรูดบัตรของธนาคารต่างๆ จำนวนกว่า ๖๔๐,๖๐๐ เครื่อง โดยมีมูลค่าธุรกรรมการถอนเงินสดทั้งสิ้น ๑๔๙.๘ พันล้านบาท ประกอบกับจำนวนธุรกรรมทั้งสิ้น ๖๕.๔ ล้านธุรกรรม ซึ่งสามารถคำนวณได้เฉลี่ย ๒,๒๙๐ บาทต่อธุรกรรม โดยประมาณ

๔.๑.๓ จำนวนและพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

จากการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) พบว่า ในปี ๒๕๖๔ ประเทศไทยมีจำนวนผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย (ประชาชนสัญชาติไทยอายุ ๖ ปีขึ้นไป ที่เข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตทั้งในรูปแบบประจำที่และเคลื่อนที่)ทั้งสิ้น ๕๒,๑๖๐,๔๔๕ ราย โดยเพิ่มขึ้นจากเดิมที่ ๔๙,๕๓๑,๘๙๕ ราย หรือคิดเป็นอัตราการเติบโตที่ร้อยละ ๕.๓๑

นอกจากนี้ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ต (Thailand Internet User Behavior Survey) อย่างต่อเนื่องในทุกปี พบว่า ในปี ๒๕๖๕ ประชากร Gen Y กลับมาใช้งานระบบโครงข่ายอินเทอร์เน็ตมากที่สุดอีกครั้ง (๘ ชั่วโมง ๕๕ นาที) หลังจากปีที่ผ่านมาประชากร Gen Z ใช้งานระบบโครงข่ายอินเทอร์เน็ตมากกว่า ทั้งนี้ ในภาพรวมของปี ๒๕๖๕ ประชากรไทยใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ย ๗ ชั่วโมง ๔ นาที

โดยกิจกรรมออนไลน์ที่เป็นที่นิยม ได้แก่ การปรึกษาและรับบริการทางการแพทย์ (จองคิว, ปรึกษาแพทย์) มากที่สุด (ร้อยละ ๘๖.๑๖) รองลงมา คือ การติดต่อสื่อสาร (ร้อยละ ๖๕.๗๐) การดูรายการโทรทัศน์/คลิป/ ดูหนัง/ฟังเพลง (ร้อยละ ๔๑.๕๑) การดูถ่ายทอดสดเพื่อซื้อสินค้าและบริการ (Live Commerce) (ร้อยละ ๓๔.๑๐) การทำธุรกรรมทางการเงิน (ร้อยละ ๓๑.๒๙) การอ่านโพสต์/ข่าว/บทความ/หนังสือออนไลน์ (ร้อยละ ๒๙.๕๑) การรับ-ส่งอีเมล (ร้อยละ ๒๖.๖๒) การซื้อของออนไลน์ (ร้อยละ ๒๔.๕๕) การทำงาน/ประชุมออนไลน์ (ร้อยละ ๒๐.๖๗) และเล่นเกมออนไลน์ (ร้อยละ ๑๘.๗๕) ตามลำดับ

๔.๑.๔ สถิติภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Threats)

ภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Threats) เป็นภัยคุกคามรูปแบบหนึ่งที่ประเทศต้องเผชิญอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น การโจมตีระบบ การขโมยข้อมูล การปลอมบัญชีโซเชียลมีเดีย และภัยคุกคามอื่นๆ ที่ปรากฏให้เห็นอย่างต่อเนื่อง และขยายตัวไปทั่วโลก รวมถึงมีความรุนแรงมากขึ้น โดยเป็นการเผยแพร่ผ่านช่องทางต่างๆ ที่มีการเชื่อมต่อทางอินเทอร์เน็ต มีรูปแบบที่ซับซ้อนและส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนความมั่นคงของประเทศ หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจึงให้ความสำคัญและจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดการกับภัยคุกคามเพิ่มมากขึ้น สำหรับการดำเนินงานในประเทศไทยมีศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ประเทศไทย หรือ ไทยเซิร์ต (Thailand Computer Emergency Response Team: ThaiCERT) ในการกำกับดูแลของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) ทำหน้าที่ตอบสนองและจัดการกับเหตุการณ์ความมั่นคงปลอดภัยคอมพิวเตอร์ (Incident Response) ให้การสนับสนุนที่จำเป็น และให้คำแนะนำในการแก้ไขภัยคุกคามความมั่นคงปลอดภัยทางด้านคอมพิวเตอร์ รวมทั้งติดตามและเผยแพร่ข่าวสารและเหตุการณ์ทางด้านความมั่นคงปลอดภัยทางด้านคอมพิวเตอร์ต่อสาธารณชน ตลอดจนทำการศึกษาและพัฒนาเครื่องมือและแนวทางต่างๆ ในการปฏิบัติเพื่อเพิ่มความมั่นคงปลอดภัยในการใช้คอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

สำหรับภัยคุกคามทางไซเบอร์ของในประเทศไทย จากการจัดเก็บข้อมูลโดยไทยเซิร์ตพบว่า จำนวนเหตุรับแจ้งภัยคุกคามทางไซเบอร์ลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ โดยในปี ๒๕๖๔ ไทยเซิร์ตได้รับแจ้งเหตุและประสานงานภัยคุกคามจำนวน ๒,๐๖๙ กรณี ลดลงจากปี ๒๕๖๓ ทั้งสิ้น ๑๘๑ กรณี (ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๒,๒๕๐) ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเฉพาะปี ๒๕๖๕ ระหว่างเดือนมกราคมถึงมีนาคม พบว่า ไทยเซิร์ตได้รับแจ้งเหตุภัยคุกคามไซเบอร์จำนวน ๗๑๕ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเพิ่มเติมจากตัวชี้วัด The Global Cybersecurity Index ๒๐๒๐ พบว่า ปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๖๓) ประเทศไทยถูกจัดอันดับด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ที่อันดับ ๔๔ จากทั้งหมด ๑๙๔ ประเทศ ด้วยคะแนน ๘๖.๕๐ จาก ๑๐๐ คะแนน โดยคะแนนด้านที่ได้น้อยที่สุด (๑๕.๕๗ จาก ๒๐ คะแนน) คือ มาตรการเชิงเทคนิค (Technical Measure) ซึ่งเป็นการวัดระดับความสามารถในการใช้มาตรการเชิงเทคนิคในระดับประเทศ รวมถึงการใช้มาตรการต่อภาคส่วนต่างๆ ในประเทศ

๔.๑.๕ ผลการจัดอันดับตัวชี้วัดจากหน่วยงานระดับนานาชาติ (International Indicator Ranking)

- ความสามารถในการแข่งขันทางดิจิทัล (World Digital Competitiveness Ranking: WDCR)

การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันทางดิจิทัล เป็นดัชนีที่ใช้วัดความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลของแต่ละประเทศ ครอบคลุมทั้งสิ้น ๖๔ ประเทศ ซึ่งจัดทำโดย International Institute for Management Development (IMD) โดยแบ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินออกเป็น ๓ ด้านหลัก และด้านหลักในแต่ละด้านจะประกอบไปด้วย ๓ ด้านย่อย และตัวชี้วัดรวมทั้งสิ้น ๖๑ ตัวชี้วัด โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) ด้านความรู้ (Knowledge) ประกอบด้วยด้านย่อย ๓ ด้านย่อย

- ด้านความสามารถพิเศษ (Talent) อันดับที่ ๓๙
- ด้านการฝึกอบรมและการศึกษา (Training and Education) อันดับที่ ๕๖
- ด้านความใส่ใจด้านวิทยาศาสตร์ (Scientific Concentration) อันดับที่ ๓๖

๒) ด้านเทคโนโลยี (Technology) ประกอบด้วยด้านย่อย ๓ ด้านย่อย

- ด้านโครงสร้างการกำกับดูแล (Regulatory Framework) อันดับที่ ๒๙
- ด้านเงินทุน (Capital) อันดับที่ ๑๙
- ด้านโครงสร้างเทคโนโลยี (Technological Framework) อันดับที่ ๒๒

๓) ด้านความพร้อมสำหรับอนาคต (Future Readiness) ประกอบด้วยด้านย่อย ๓ ด้านย่อย

- ด้านทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงได้ (Adaptive Attitudes) อันดับที่ ๕๓
- ด้านความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ (Business Agility) อันดับที่ ๓๔
- ด้านการบูรณาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (IT Integration) อันดับที่ ๔๓

ทั้งนี้ หากพิจารณาผลการจัดอันดับ WDCR ปี ๒๕๖๔ พบว่า ประเทศไทยอยู่ต้นดับที่ ๓๘ ของโลก จากทั้งหมด ๖๔ ประเทศ ซึ่งพัฒนาจากอันดับของปีก่อนหน้า ที่เคยได้รับการจัดอันดับอยู่ที่ ๓๙ ขณะเดียวกัน หากพิจารณารายตัวชี้วัดตามด้านย่อย จะพบว่า ด้านย่อยด้านความรู้ พัฒนาขึ้นจากปีก่อน ๑ อันดับ เป็นอันดับที่ ๔๒ ด้านย่อยด้านเทคโนโลยีอยู่ในอันดับเดิม เมื่อเทียบกับปีก่อน (อันดับที่ ๒๒) และด้านย่อยด้านความพร้อมสำหรับอนาคตที่พัฒนาขึ้นจากปีก่อน ๑ อันดับ เป็นอันดับที่ ๔๔

ตัวชี้วัดของประเทศไทยที่มีคะแนนน้อยและนับเป็นจุดอ่อนของประเทศไทยในแต่ละด้านย่อย ได้แก่ ตัวชี้วัดค่าใช้จ่ายภาครัฐต่อภาคการศึกษา (Total Public Expenditure on Education) ที่อันดับ ๕๙ ตัวชี้วัดสัดส่วนนักเรียนต่อคุณครูในระดับอุดมศึกษา (Pupil-Teacher Ratio (Tertiary Education)) ที่อันดับ ๕๖ และตัวชี้วัดด้านการจ้างงานนักวิทยาศาสตร์และช่างเทคนิค (Scientific and Technical Employment) ที่อันดับ ๕๘ ภายใต้อันดับด้านความรู้ ตัวชี้วัดด้านการครอบครองแท็บเล็ต (Tablet Possession) ที่อันดับ ๕๘ และตัวชี้วัดด้านการละเมิดลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ (Software Piracy) ที่อันดับ ๕๖ ภายใต้อันดับด้านความพร้อมสำหรับอนาคต

เมื่อพิจารณาเฉพาะตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งประกอบไปด้วยตัวชี้วัดจำนวนทั้งสิ้น ๑๐ ตัวชี้วัด พบว่า ตัวชี้วัดดังกล่าวล้วนแต่พัฒนาขึ้นหรืออยู่ในอันดับเดิม โดยไม่มีตัวชี้วัดใดที่มีอันดับแย่ลง ซึ่งอาจทำให้เห็นทิศทางการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยที่กำลังพัฒนาในทางที่เหมาะสม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) ทักษะด้านดิจิทัลและเทคโนโลยี (Digital/Technological Skills) ซึ่งได้รับการจัดอันดับในปี ๒๕๖๔ อยู่ที่อันดับ ๔๒ พัฒนาขึ้นจากปี ๒๕๖๓ ที่ถูกจัดอันดับอยู่ที่อันดับ ๔๕

(๒) กรอบกฎหมายในการเริ่มกิจการ (Starting a Business) ซึ่งได้รับการจัดอันดับในปี ๒๕๖๔ อยู่ที่อันดับ ๒๗ เท่ากันกับปี ๒๕๖๓

(๓) กรอบเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร (Communication Technology) ซึ่งได้รับการจัดอันดับในปี ๒๕๖๔ อยู่ที่อันดับ ๒๒ พัฒนาขึ้นจากปี ๒๕๖๓ ที่ถูกจัดอันดับอยู่ที่อันดับ ๒๔

(๔) จำนวนผู้ใช้งานระบบโครงข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet Users) ซึ่งได้รับการจัดอันดับในปี ๒๕๖๔ อยู่ที่อันดับ ๔๙ พัฒนาขึ้นจากปี ๒๕๖๓ ที่ถูกจัดอันดับอยู่ที่อันดับ ๕๔

(๕) การมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Participation) ซึ่งได้รับการจัดอันดับในปี ๒๕๖๔ อยู่ที่อันดับ ๔๒ เท่ากันกับปี ๒๕๖๓

(๖) การค้าปลีกผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (Internet Retailing) ซึ่งได้รับการจัดอันดับในปี ๒๕๖๔ อยู่ที่อันดับ ๔๖ พัฒนาขึ้นจากปี ๒๕๖๓ ที่ถูกจัดอันดับอยู่ที่อันดับ ๔๙

(๗) ทศนคติที่มีต่อโลกาภิวัตน์ (Attitudes toward Globalization) ซึ่งได้รับการจัดอันดับในปี ๒๕๖๔ อยู่ที่อันดับ ๑๒ เท่ากันกับปี ๒๕๖๓

(๘) การวิเคราะห์และใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Use of Big Data and Analytics) ซึ่งได้รับการจัดอันดับในปี ๒๕๖๔ อยู่ที่อันดับ ๒๙ พัฒนาขึ้นจากปี ๒๕๖๓ ที่ถูกจัดอันดับอยู่ที่อันดับ ๓๕

(๙) ภาครัฐดิจิทัล (e-Government) ซึ่งได้รับการจัดอันดับในปี ๒๕๖๔ อยู่ที่อันดับ ๔๙ เท่ากันกับปี ๒๕๖๓

(๑๐) ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cyber Security) ซึ่งได้รับการจัดอันดับในปี ๒๕๖๔ อยู่ที่อันดับ ๒๙ พัฒนาขึ้นจากปี ๒๕๖๓ ที่ถูกจัดอันดับอยู่ที่อันดับ ๓๔

๔.๑.๖ การวัดมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital GDP)

โลกที่พัฒนา วิวัฒนาการ และอาศัยพึ่งพิงเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ระบบดิจิทัลเข้ามามีบทบาทอย่างมากในทุกภาคอุตสาหกรรม และการดำเนินงาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีต่างๆ เหล่านี้จะช่วยส่งเสริมและขับเคลื่อนให้แต่ละประเทศสามารถเติบโตไปได้อย่าง และก้าวกระโดดมากขึ้น ในการนี้ การวัดความเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ จึงมีอาจสามารถใช้กรอบแนวคิดการคำนวณแบบดั้งเดิมได้ (ตามแนวทางบัญชีประชาชาติ: การบริโภค การลงทุน การใช้จ่ายภาครัฐ การส่งออก และการนำเข้า) แต่ต้องมีการคำนึงถึงมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดจากอุตสาหกรรมดิจิทัล และมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมต่างๆ ที่มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล อาทิ ภาคการเงิน ภาคการผลิต ภาคการศึกษา ภาคการท่องเที่ยว รวมไปถึงภาคบริการอื่นๆ

จากเอกสารขององค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) ล่าสุด A Roadmap Toward a Common Framework for Measuring the Digital Economy ๒๐๒๐ ให้นิยามของการวัดมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัลว่า เศรษฐกิจดิจิทัลรวมเอากิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดิจิทัล หรือมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นจากการประยุกต์ใช้ปัจจัยการผลิตด้านดิจิทัล ไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล โครงสร้างพื้นฐานด้าน

ดิจิทัล การให้บริการดิจิทัล และประเด็นด้านข้อมูล โดยเป็นปัจจัยการผลิตด้านดิจิทัลที่หน่วยผลิต หน่วยบริโภค และภาครัฐใช้ประโยชน์ต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ จากผลการศึกษาของสำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ให้คำนิยามต่อการวัดมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัลไว้ว่า ระบบเศรษฐกิจสังคมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินกิจกรรมการผลิตสินค้าและการบริการ และการอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตของประชาชน โดยครอบคลุมถึงเครื่องอุปกรณ์ โครงข่ายเชื่อมต่อการกระจายสัญญาณ การติดต่อสื่อสาร การให้บริการที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ สำหรับประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์สื่อสารดิจิทัล บริการสื่อดิจิทัล ข้อมูลความรู้ และนันทนาการที่เป็นสื่อดิจิทัล รวมทั้งธุรกรรมการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ การเงินและประกันภัย และโลจิสติกส์ที่ดำเนินการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้วัดมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัลในภาพรวม ภายใต้การดำเนินงานโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการวัดมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Contribution to GDP) ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งได้ผลการวัดมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัลในภาพรวม (เบื้องต้น) ว่า หากวัดมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัล โดยวิธีการตามระบบบัญชีประชาชาติ ประเทศไทยจะมีมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัลรวมทั้งสิ้น ๑,๘๓๙,๘๒๙ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และ ๒,๐๙๘,๖๒๗ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (มูลค่าคาดการณ์) ทั้งนี้ เมื่อเทียบสัดส่วนของมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital GDP) ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) จะอยู่ที่ร้อยละ ๑๑.๗๗ และร้อยละ ๑๒.๙๗ ในปี ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๔ ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นการปรับตัวของเศรษฐกิจไทยที่ก้าวไปสู่รูปแบบใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การค้า และการลงทุน โดยเฉพาะการใช้ระบบสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจมากขึ้น

ขณะเดียวกัน เมื่อวัดมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัลด้านการผลิต พบว่า มูลค่าการผลิตในขอบเขตเศรษฐกิจดิจิทัล ในปี ๒๕๖๓ มีมูลค่าทั้งสิ้น ๓,๘๗๒,๑๕๒ ล้านบาท ขณะที่ในปี ๒๕๖๔ มีมูลค่าประมาณการทั้งสิ้น ๔,๔๑๖,๓๖๘ ล้านบาท โดยเมื่อวัดมูลค่าเพิ่มจะมียอดรวมทั้งสิ้น ๑,๘๓๙,๑๕๒ ล้านบาท และ ๒,๐๙๘,๖๒๗ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๓ และปี ๒๕๖๔ ตามลำดับ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาสัดส่วนมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจดิจิทัลในราคาประจำปี ๒๕๖๔ พบว่า ภาคส่วนสำคัญของระบบเศรษฐกิจดิจิทัลไทย ได้แก่ อุตสาหกรรมดิจิทัล (ร้อยละ ๖๑.๙๑) ซึ่งประกอบไปด้วยฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ การสื่อสารโทรคมนาคม และดิจิทัลคอนเทนต์ การค้าดิจิทัล (ร้อยละ ๒๕.๑๗) การบริการทางธุรกิจ (ร้อยละ ๕.๑๙) การบริการทางการเงิน (ร้อยละ ๖.๘๘) และการท่องเที่ยว (ร้อยละ ๐.๗๔)

๔.๑.๗ ผลการศึกษาการคาดการณ์อนาคตของการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ สพธอ. ได้วิเคราะห์อนาคต (Foresight Research) ควบคู่ไปกับการวิเคราะห์สภาวะปัจจุบัน (Current Status) ซึ่งเป็นกระบวนการศึกษา วิเคราะห์ และอธิบายปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงของแนวโน้มต่างๆ ในรูปแบบของการจัดทำภาพความเป็นไปได้ของอนาคตทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ผ่านเครื่องมือและวิธีการในการวิเคราะห์ที่หลากหลาย ในการนี้ สพธอ. ใช้เครื่องมือการสร้างแม่แบบ (Archetype) เพื่อ

กำหนดกรอบประเด็น (Framing) วิเคราะห์แนวโน้มและสัญญาณ (Scanning) จัดทำปัจจัยขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง และกำหนดกรอบอนาคตที่เป็นไปได้ (Forecasting) เกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย

ทั้งนี้ ภาพอนาคตที่ได้สามารถแบ่งออกได้เป็น ๔ ฉากทัศน์ (Scenarios) ได้แก่

๑) ฉากทัศน์อนาคตแบบค่อยเป็นค่อยไป (Continuation Scenario) ซึ่งเป็นรูปแบบสถานการณ์ที่ไม่ได้มีปัจจัยแวดล้อมที่สร้างการเปลี่ยนแปลงแบบฉับพลัน จึงทำให้การพัฒนาเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ โดยบางครั้งอาจสามารถเรียกภาพอนาคตดังกล่าวว่าเป็นกรณีพื้นฐาน (Baseline Scenario) ได้

๒) ฉากทัศน์อนาคตแบบจุดสมดุลใหม่ (New Equilibrium Scenario) ซึ่งเป็นรูปแบบสถานการณ์ที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยบางอย่าง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยอาจเกิดภาวะเปราะบาง หลักเกณฑ์ หรือมาตรฐานใหม่บางอย่าง ผสมผสานกับพื้นฐานเดิมที่มีอยู่ จนกระทั่งเกิดเป็นจุดสมดุลที่อยู่กึ่งกลางของการพัฒนา

๓) ฉากทัศน์อนาคตแบบพลิกโฉม (Transformation Scenario) ซึ่งเป็นรูปแบบสถานการณ์ที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยบางอย่าง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งบางครั้งสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้น อาจทดแทนหรือทำให้สิ่งที่มีอยู่เดิมหายไป

๔) ฉากทัศน์อนาคตแบบพังทลาย (Collapse Scenario) ซึ่งเป็นรูปแบบสถานการณ์ที่เกิดปัจจัยด้านลบเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งนำไปสู่รูปแบบอนาคตที่ไม่พึงประสงค์ หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นสถานการณ์ที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case Scenario)

จากการศึกษาและวิเคราะห์อนาคตดังกล่าว พบว่า แนวโน้มการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในไทยจะมีลักษณะ “ฉากทัศน์อนาคตแบบจุดสมดุลใหม่ (New Equilibrium Scenario) ที่อยู่ภายใต้โลกของการค้าที่ไร้พรมแดน ภาวะเปราะบางมาตรฐานต่างๆ ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ขณะเดียวกันประเทศไทยจะก้าวสู่การ Digital Transformation ในภาคส่วนเศรษฐกิจที่สำคัญ อาทิ อุตสาหกรรมดิจิทัล การค้าดิจิทัล การบริการทางการเงิน การบริการธุรกิจและบริการอื่นๆ รวมไปถึง ภาคการศึกษา สาธารณสุข และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อีกทั้งมีการเชื่อมต่ออย่างมีประสิทธิภาพในระบบนิเวศด้านดิจิทัลที่เหมาะสม”

ทั้งนี้ คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้ให้ความสำคัญกับทุกฉากทัศน์ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาโครงการร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง เช่น ฉากทัศน์ Continuation Scenario “Marketplace at Your Fingertips” หรือฉากทัศน์ซื้อขายง่ายตายเพียงปลายนิ้วที่ระบบอินเทอร์เน็ตจะเข้าถึงประชาชนให้สามารถทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ทุกที่ ทุกเวลา และสะดวกรวดเร็ว และฉากทัศน์ Transformation Scenario “New Frontier of Barter Economy” หรือฉากทัศน์พรมแดนใหม่ของเศรษฐกิจแลกเปลี่ยนที่อนาคตข้อมูลทุกอย่างจะถูกอัดพาส์สู่ระบบคอมพิวเตอร์ รวมทั้งสินทรัพย์ที่จะอยู่ในรูปแบบดิจิทัล นำไปสู่การผลักดันโครงการที่วางเป้าหมายการส่งเสริมการใช้ Digital ID ของประชาชนให้ได้ ๓๐ ล้านบัญชีผู้ใช้งาน ซึ่งจะทำให้การพิสูจน์ยืนยันตัวตนมีความสะดวก ลดระยะเวลาและทำให้การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มีความน่าเชื่อถือ ทั้งนี้ รายละเอียดการผลการศึกษาฉากทัศน์อนาคตการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้ง ๔ ฉากทัศน์ สามารถสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) ฉากทัศน์อนาคตแบบจุดสมดุลใหม่ (New Equilibrium Scenario) - ฉากทัศน์ธุรกรรมเข้ารหัสแบบกระจายศูนย์ (Encrypted Transaction on the Chain)

โลกถูกขับเคลื่อนด้วยการค้าที่ไร้พรมแดน การเชื่อมโยงของตลาดไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่กลุ่มคนในประเทศอีกต่อไป แต่กลายเป็นการทำธุรกรรมข้ามประเทศ หรือแม้กระทั่งข้ามทวีปซึ่งใช้มาตรฐานและกฎระเบียบที่เป็นแบบแผนเดียวกัน ในฉากทัศน์นี้ แพลตฟอร์มต่างๆ ที่เป็นตัวกลางจะมีบทบาทน้อยลง เนื่องจากการทำธุรกรรมถูกนำไปผูกโยงกับระบบปฏิบัติการแบบกระจายศูนย์อย่างบล็อกเชน การทำธุรกรรมที่ไม่ใช่การซื้อขายสามารถเกิดขึ้นระหว่างบุคคลได้โดยตรง เกิดการกระจายอำนาจและบทบาทของผู้ประกอบการรายใหญ่ ธุรกรรมที่เกิดขึ้นยังมีความปลอดภัยสูง เนื่องจากตัวตนของผู้ทำธุรกรรมถูกบันทึกและผูกโยงไว้กับระบบโดยไม่อาจแก้ไขหรือปลอมแปลงได้ มีระบบที่ตรวจจับความผิดปกติจนการฉ้อโกงและการหลอกลวงสามารถเกิดได้ยาก นอกจากนี้แนวคิดของความยั่งยืนยังเกิดขึ้นควบคู่กันไปด้วยพยายามหาแหล่งพลังงานที่ถูกนำมาใช้เป็นพลังงานสะอาดที่สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดเช่น พลังงานแสงอาทิตย์ ในขณะที่ตัวระบบเองก็จะเผาผลาญพลังงานน้อยลง ทำให้ต้นทุนการทำธุรกรรมถูกลงตามไปด้วย

(๒) ฉากทัศน์อนาคตแบบค่อยเป็นค่อยไป (Continuation Scenario) – ฉากทัศน์ซื้อขายง่ายดายเพียงปลายนิ้ว (Marketplace at Your Fingertips)

ระบบอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุมและทั่วถึงทำให้ผู้คนสามารถเข้าถึงการทำธุรกรรมได้ทุกที่ทุกเวลาเทคโนโลยีที่พัฒนาจนล้ำสมัยยิ่งทำให้การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นเรื่องสะดวกรวดเร็ว และง่ายดายเพียงแค่ปลายนิ้วสัมผัส ข้อมูลที่ถูกเก็บไว้ในระบบถูกนำมาประมวลผลเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถผลิตสินค้าและบริการได้ตรงตามความต้องการของลูกค้ายิ่งขึ้น นอกจากนี้ ด้วยการเชื่อมโยงอย่างไร้รอยต่อ ตลาดจึงไม่ถูกจำกัดด้วยเส้นแบ่งทางภูมิศาสตร์ จำนวนผู้ซื้อและผู้ขายมีมากขึ้น เกิดความอิสระในการเลือกสรรสินค้า จึงเกิดการเปรียบเทียบและปรับราคาเข้าสู่จุดสมดุล จนกระทั่งอยู่ในสภาวะใกล้เคียงกับตลาดแข่งขันสมบูรณ์มากที่สุด

(๓) ฉากทัศน์อนาคตแบบพลิกโฉม (Transformation Scenario) – ฉากทัศน์พรมแดนใหม่ของเศรษฐกิจแลกเปลี่ยน (New Frontier of Barter Economy)

ในอนาคตที่ทุกอย่างถูกอัปโหลดเข้าสู่คอมพิวเตอร์และกลายเป็นสินทรัพย์ดิจิทัลทั้งหมดทำให้ทุกสิ่งมีมูลค่าในตัวของมันเอง การทำธุรกรรมซื้อขายจึงก้าวข้ามข้อจำกัดเรื่องตัวกลาง เกิดการแลกเปลี่ยนระหว่างสินทรัพย์ดิจิทัลได้อย่างอิสระ ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน ขอบเขตของการทำธุรกรรมจึงมากไปกว่าการซื้อขายทั่วไป นอกจากนี้ การทำธุรกรรมยังไม่ได้ถูกผูกโยงกับพื้นที่ทางกายภาพเหมือนแต่ก่อน แต่ยกระดับขึ้นสู่โลกเสมือนในขณะเดียวกันยังเกิดขึ้นในลักษณะคู่ขนาน สินทรัพย์ที่ได้มาจากการทำธุรกรรมบนโลกเสมือนอาจนำไปใช้ต่อได้ในโลกกายภาพด้วยเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่รองรับ เช่น เครื่องพิมพ์สามมิติ อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมนี้ยังก่อให้เกิดระบบระเบียบแบบใหม่โดยเฉพาะส่วนที่ใช้กำกับโลกเสมือน ทั้งในประเด็นลิขสิทธิ์ สิทธิในการถือครอง หรือแม้กระทั่งการจัดเก็บภาษี

(๔) ฉากทัศน์อนาคตแบบพังทลาย (Collapse Scenario) - ฉากทัศน์การถดถอยของธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (Backlash of e-Madness)

ในฉากทัศน์นี้ ความสะดวกสบายของการทำธุรกรรมทำให้เกิดการย้อนกลับ โดยเฉพาะในการซื้อขายระหว่างผู้คนการเข้าถึงร้านค้าต่างๆ บนโลกออนไลน์ที่ง่ายและรวดเร็วทำให้ผู้คนเกิดความไตร่ตรอง และนำไปสู่การบริโภคไม่จำเป็น ในขณะที่ฝั่งผู้ขายเมื่อเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น จึงต้องแสวงหากำไรจากปริมาณสินค้าที่เพิ่มมากขึ้น เกิดการผลิตสินค้าที่เผาผลาญทรัพยากรทั้งทางตรงและทางอ้อม นอกจากนี้ ผู้ค้าส่งสามารถจัดจำหน่ายสินค้าแก่ผู้ซื้อได้โดยตรง ทำให้ผู้ค้าปลีกถูกลดบทบาทลงอย่างต่อเนื่องการทำธุรกรรมที่มีจำนวนมหาศาลทำให้ไม่สามารถตรวจสอบได้อย่างทั่วถึง เกิดพื้นที่ในการทำธุรกรรมที่ลึกลงไปยังส่วนที่ตรวจสอบไม่ได้ เช่น Dark Web นำมาซึ่งธุรกรรมที่ไม่ได้ถูกคัดกรองและเป็นภัยคุกคามต่อสังคมในขณะเดียวกันอาจมีผู้แสวงหาประโยชน์จากการสร้างสิทธิสำหรับการทำธุรกรรม โดยที่ผู้ทำธุรกรรมถูกคิดค่าสิทธิโดยไม่สมควรใจ หรือเป็นช่องทางให้ถูกรีดไถจนกระทั่งทำให้ความเชื่อมั่นต่อการทำธุรกรรมบนโลกออนไลน์ลดน้อยลง

๔.๒ ภาพรวมของของแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๖-

๒๕๗๐

๔.๒.๑ วัตถุประสงค์

๑) เพื่อสร้างความต่อเนื่องในการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศให้มีประสิทธิภาพต่อยอดจากแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ และส่งผลสืบเนื่องให้ประเทศไทยสามารถก้าวเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจดิจิทัลได้อย่างมีศักยภาพ และพร้อมรับมือกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัลในอนาคต

๒) เพื่อพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยให้เติบโตได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ กล่าวคือ การขับเคลื่อนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล อันจะส่งผลต่อการกระตุ้นมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital GDP) ให้เติบโต รวมไปถึงการยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลของไทยให้มีบทบาทสำคัญในเวทีนานาชาติ

๓) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญด้านดิจิทัลของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง Digital ID ให้รองรับการบริการทางดิจิทัลในอนาคต

๔) เพื่อพัฒนาและปรับปรุงกฎหมาย มาตรฐาน และกฎระเบียบ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยในอนาคต

๕) เพื่อส่งเสริมให้เกิดการประยุกต์ใช้ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในภาครัฐและภาคเอกชน ให้สามารถยกระดับความสามารถในการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๖) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาและสร้างองค์ความรู้ด้านดิจิทัลให้กับประชาชน อันจะช่วยยกระดับการพัฒนาระบบเศรษฐกิจดิจิทัลของไทยอย่างยั่งยืน

๔.๒.๒ เป้าหมายและตัวชี้วัดรวม

๑) เป้าหมาย

- ๑.๑) สัดส่วนมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจดิจิทัลต่อ GDP เพิ่มขึ้น
- ๑.๒) ประเทศไทยมีอันดับความสามารถในการแข่งขันทางดิจิทัลที่ดีขึ้น

๒) ค่าเป้าหมาย

- ๒.๑) สัดส่วนมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจดิจิทัลต่อ GDP เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๓๐
- ๒.๒) ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ใน World Digital Competitiveness Ranking อยู่ใน ๓๐ อันดับแรก

๓) ตัวชี้วัด

- ๓.๑) สัดส่วนมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจดิจิทัลต่อ GDP (Digital GDP)
- ๓.๒) อันดับความสามารถในการแข่งขันทางดิจิทัล (World Digital Competitiveness Ranking)

๔.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ภายใต้แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐

๔.๓.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนากลไกและสนับสนุนการใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (Digital Infrastructure) และ ecosystem ที่จำเป็น เพื่อให้การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ สร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ มุ่งเน้นส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัลที่สำคัญของประเทศไทย เพื่อวางรากฐานให้การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล รวมไปถึงการให้บริการด้านดิจิทัลภายในประเทศไทยในอนาคตสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความมั่นคงปลอดภัย โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลและโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่สำคัญอื่นๆ เพื่อรองรับการใช้งานของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ทั้งในบริบทภายในประเทศ และระหว่างประเทศ รวมไปถึงการพัฒนาแพลตฟอร์มหรือแอปพลิเคชันจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์แก่ประชาชนในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัลของภาคธุรกิจและภาคประชาชน โดยประกอบไปด้วย ๒ กลยุทธ์ ได้แก่

- สร้างกลไกการใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล/ระบบนิเวศ เช่น Trust framework and Interoperability
- สร้างความร่วมมือ เพื่อสนับสนุนความเชื่อมโยงหรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์โดยเน้นการสร้าง impact ในวงกว้าง

แนวทางการพัฒนา

๑) เป้าหมาย/ตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์

๑.๑) มีกลไกที่สนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (Digital Infrastructure) และระบบนิเวศที่ทันสมัยส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมีนัยสำคัญ

๑.๒) จำนวนผู้ให้บริการไทย/ผู้ประกอบการไทยในด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลในแต่ละปีเพิ่มขึ้นกว่าปีฐาน

๒) หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

(๑) สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

(๒) กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

(๓) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

(๔) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

(๕) คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ ฝ่าย

(๖) กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง

(๗) กระทรวงสาธารณสุข

(๘) สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๙) ธนาคารแห่งประเทศไทย

(๑๐) สภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย

(๑๑) สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งประเทศไทย

(๑๒) สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

(๑๓) ภาคเอกชน

๔.๓.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนามาตรฐานและหลักเกณฑ์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่น อำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ภายใต้การกำกับดูแลที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและความเท่าเทียม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการปรับปรุง พัฒนา และยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมไปถึงการให้บริการดิจิทัลในประเทศไทย ซึ่งจะช่วยกำกับดูแลให้การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และการให้บริการดิจิทัลเป็นไปตามมาตรฐานที่เหมาะสมในระดับนานาชาติ ขณะเดียวกันก็ลดอุปสรรคและข้อจำกัดในการดำเนินงานด้วยระบบดิจิทัลและการให้บริการดิจิทัลภายในประเทศไทย เพื่อเอื้อในการยกระดับความสามารถในการแข่งขันในระดับสากล โดยประกอบไปด้วย ๓ กลยุทธ์ ได้แก่

- พัฒนาและส่งเสริมการใช้มาตรฐานธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในภาครัฐและเอกชนที่ทัดเทียมสากล แข่งขันได้ และสร้างความยั่งยืน (Digital Sustainability)

- ส่งเสริมให้เกิดกลไกการพัฒนาและการสื่อสารทางด้านกฎหมายที่เอื้อต่อเศรษฐกิจดิจิทัลของไทย
- ใช้ข้อมูลเชิงอนาคตหรือการวิจัยเพื่อสร้างแผนงานด้านมาตรฐานและกฎเกณฑ์ หรือทบทวนความเหมาะสมในอนาคต

แนวทางการพัฒนา

๑) เป้าหมาย/ตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์

- ๑.๑) การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย มีค่าไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ใน ๔ ด้าน (ความสามารถในการแข่งขัน/ความสอดคล้องกับสากล/ความเหมาะสมกับสภาพสังคม/ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรม)
- ๑.๒) ประชาชนมีความเชื่อมั่นในบริการที่ได้รับการรับรอง/ตรวจประเมิน โดยมาจากมาตรฐานและหลักเกณฑ์ด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๒) หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- (๑) สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
- (๒) สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
- (๓) สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ
- (๔) สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- (๕) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
- (๖) คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ ฝ่าย
- (๗) กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง

๔.๓.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ผลักดันให้เกิดการใช้งานระบบการบริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ (Adoption)

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการอำนวยความสะดวกสำหรับการประยุกต์ใช้ และการน้อมรับเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้กับธุรกิจ ผ่านการให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือเชิงเทคนิคแก่หน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผู้ประกอบการรายย่อย และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อขับเคลื่อนภาคธุรกิจ ซึ่งเป็นกลไกหลักที่จะช่วยยกระดับสัดส่วนมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital GDP) ของประเทศไทยให้เติบโตได้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังรวมถึงการส่งเสริมและให้แรงจูงใจแก่ธุรกิจบริการดิจิทัลของประเทศไทย เพื่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยประกอบไปด้วย ๓ กลยุทธ์ ได้แก่

- ยกกระดับมาตรฐานระบบการบริการของไทยให้สามารถแข่งขันในระดับสากลได้
- สนับสนุนระบบการบริการภาคเอกชนให้สามารถเชื่อมต่อได้กับภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ
- ส่งเสริมให้เกิดการใช้งานระบบการบริการที่ได้รับมาตรฐาน (PR&NETWORK)

แนวทางการพัฒนา

๑) เป้าหมาย/ตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์

๑.๑) ประเทศไทยมี Digital Adoption และ Digital Leader มากกว่าร้อยละ ๘๐ ภายใน ๕ ปี

๑.๒) การเพิ่มขึ้นของปริมาณธุรกรรมที่ส่งผลสำคัญต่อการเพิ่ม digital GDP มีอัตราเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕ ต่อปี (YOY)

๒) หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

(๑) สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

(๒) สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

(๓) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

(๔) สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

(๕) สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๖) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ในส่วนของเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก: EECi)

(๗) สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

(๘) กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

(๙) กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง

(๑๐) กระทรวงศึกษาธิการ

(๑๑) คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ ฝ่าย

๔.๓.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างมั่นคงปลอดภัยทางดิจิทัลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการพัฒนากำลังคนด้านดิจิทัล ซึ่งนับเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการพัฒนาระบบเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศให้เติบโตไปอย่างยั่งยืน เพื่อสร้างผู้ใช้งานที่มีความรู้ และเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง รวมไปถึงภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ นอกจากนี้ยังรวมถึงการสร้างกำลังแรงงานที่มีความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล เพื่อขับเคลื่อนภาคส่วนต่างๆ ของประเทศ

ให้มีความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลเทียบเท่าสากล โดยมุ่งสนับสนุนและส่งเสริมความรู้ให้แก่ประชากรทุกภาคส่วนให้ครอบคลุม ไม่ว่าจะเป็นวัยเด็ก วัยเรียน วัยสูงอายุ ประชากรในพื้นที่ชนบทหรือพื้นที่ห่างไกล รวมไปถึงผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบาง โดยประกอบไปด้วย ๓ กลยุทธ์ ได้แก่

- สร้าง Knowledge & Awareness แก่ประชาชน ให้สามารถเปลี่ยนผ่านการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ อย่างเท่าทันและเท่าเทียม
- ผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้เพียงพอ ตรงความต้องการ และเท่าทันการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี
- ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลและแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนา

แนวทางการพัฒนา

๑) เป้าหมาย/ตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์

๑.๑) World digital competitiveness ของ IMD เสา Knowledge แต่ละปีมีอันดับไม่ต่ำกว่าอันดับที่ ๔๒ และอยู่ภายใน อันดับที่ ๔๐ ในปี ๒๕๗๐

๑.๒) คะแนนเฉลี่ยการรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและการเข้าใจดิจิทัลของประเทศไทย ที่ระดับ ๗๒ คะแนน ในปี ๒๕๗๐ (GCI ๔.๐)

๒) หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

(๑) สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

(๒) สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ

(๓) สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล

(๔) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

(๕) สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๖) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

(๗) สมาพันธ์เอสเอ็มอี

๔.๔ โครงการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑

๔.๔.๑ โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์)

๔.๔.๒ โครงการพัฒนาแนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (Digital Inclusion) (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์)

สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม)

๔.๔.๓ แพลตฟอร์มดิจิทัลสุขภาพระดับชาติ (กระทรวงสาธารณสุข)

๔.๔.๔ โครงการ Thailand Digital ID Ecosystem (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์)

๔.๔.๕ โครงการบริการยืนยันตัวตนด้วยดิจิทัลไอดีสำหรับบุคคลต่างชาติ (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และกรมการปกครอง)

๔.๔.๖ โครงการหนึ่งรหัส หนึ่งผู้ประกอบการ (One Identification: ID One SMEs) (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)

๔.๔.๗ โครงการเชื่อมโยงฐานข้อมูลและตรวจสอบข้อมูลผู้มีอำนาจในการทำธุรกรรม/นิติกรรมของนิติบุคคล ในรูปแบบที่ตรวจสอบด้วยดิจิทัลได้ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมสรรพากร กระทรวงมหาดไทย สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล)

๔.๔.๘ แนวทางเชื่อมโยงระบบและข้อมูลระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Interoperability) สำหรับประเทศไทย โดยอ้างอิงแนวทางหรือประยุกต์ใช้มาตรฐานสากลต่างๆ (สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล กรมการปกครอง สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ธนาคารแห่งประเทศไทย สมาคมดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ภาคเอกชน และสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์)

๔.๔.๙ การนำร่องการเชื่อมโยงและเปลี่ยนข้อมูลของระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลกับต่างประเทศผ่านระบบ NDTP และระบบ Smart Financial and Payment Infrastructure for Business เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ กรมการปกครอง ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ ฝ่าย)

๔.๔.๑๐ สนามทดสอบนวัตกรรมใหม่ (Sandbox ที่เกี่ยวกับบริการ Digital ID ภาครัฐและเอกชน) (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒

๔.๔.๑๑ โครงการ Digital Service Governance (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ ฝ่าย)

๔.๔.๑๒ โครงการ Digital Ecosystem Foresight เพื่อสนับสนุน Governance Framework (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์)

๔.๔.๑๓ โครงการการจัดเก็บภาษีตามหลักเกณฑ์ OECD (กรมสรรพากร)

๔.๔.๑๔ โครงการจัดทำกฎระเบียบการใช้บริการระบบคลาวด์กลางภาครัฐและจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ข้อมูลของประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

๔.๔.๑๕ โครงการกำหนด Guideline ในกระบวนการที่พบโดยทั่วไปในบริการดิจิทัลภาครัฐ (สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล)

๔.๔.๑๖ โครงการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ)

ยุทธศาสตร์ที่ ๓

๔.๔.๑๗ โครงการ Thailand Digital Transformation Maturity ใน High Value Sector (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ ฝ่าย)

๔.๔.๑๘ โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการวัดมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Contribution to GDP) (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

๔.๔.๑๙ โครงการระบบต่อ ยอดข้อมูลกลางด้านสวัสดิการผ่าน Citizen portal (สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล)

๔.๔.๒๐ Smart Tourism (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย)

๔.๔.๒๑ โครงการส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล)

๔.๔.๒๒ โครงการสำรวจและศึกษาข้อมูลอุตสาหกรรมดิจิทัล (สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล)

๔.๔.๒๓ โครงการพัฒนาระบบแพลตฟอร์มอัจฉริยะเพื่อการบริหารจัดการข้อมูลด้านกำลังคน (สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ)

๔.๔.๒๔ โครงการศูนย์กลางข้อมูล SMEs แห่งชาติ (Big Data) (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)

๔.๔.๒๕ โครงการศูนย์กลางการให้บริการฐานองค์ความรู้ สื่อการเรียนรู้ และหลักสูตรการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ)

๔.๔.๒๖ โครงการ e-Tax Invoice และ e-Receipt (กรมสรรพากร กรมบัญชีกลาง และสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์)

๔.๔.๒๗ โครงการรวบรวม ทบทวน และเผยแพร่ มาตรการส่งเสริม (Incentives) ธุรกิจบริการดิจิทัล และการนำ Digital Technology มาใช้ (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ ฝ่าย)

ยุทธศาสตร์ที่ ๔

๔.๔.๒๘ โครงการส่งเสริมศักยภาพดิจิทัล เพื่อให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์)

๔.๔.๒๙ โครงการพัฒนาอาสาสมัครพัฒนาดิจิทัล (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

๔.๔.๓๐ โครงการสร้างกำลังคนด้านดิจิทัลตามความต้องการรายสาขา (ระยะสั้น/ระยะกลาง) (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สมาพันธ์เอสเอ็มอีไทย และสมาคมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย)

๔.๔.๓๑ โครงการศูนย์ช่วยเหลือและจัดการปัญหาออนไลน์ (๑๒๑๒ETDA) (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์)

๔.๔.๓๒ โครงการศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti Fake News Center: AFNC) (สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม)

๔.๔.๓๓ โครงการศึกษา Thailand Digital Outlook ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

๔.๔.๓๔ โครงการสำรวจข้อมูลสถานภาพการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศของประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

๔.๔.๓๕ โครงการฝึกซ้อมเพื่อการป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยง จากภัยคุกคามไซเบอร์ของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ)

๔.๔.๓๖ โครงการสร้างผู้สูงวัยและผู้ด้อยโอกาสเป็นกำลังคนดิจิทัลสู่ภัยไซเบอร์ (สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล)

๔.๔.๓๗ โครงการ Coding เพื่อผู้สูงอายุ (สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล)

๔.๕ กลไกการขับเคลื่อนแผน

การดำเนินงานภายใต้แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ สามารถดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยกลไกการขับเคลื่อนแผน ดังนี้

(๑) การประสานงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกซึ่งกันและกัน อีกทั้ง การประสานงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้วยกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน และสร้างประโยชน์ให้แก่ประชาชนไทยอย่างครอบคลุมทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ

(๒) การรับฟังความคิดเห็นและประชาพิจารณ์ขณะที่ยังเป็นร่างแผนยุทธศาสตร์ฯ เพื่อให้ได้ประเด็นที่สำคัญและจำเป็นต้องบรรจุภายใต้แผนยุทธศาสตร์ฯ รวมไปถึงเป็นการกำหนดทิศทางการดำเนินงานให้สามารถสร้างประโยชน์และปฏิบัติได้จริง

(๓) การกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบโครงการสำคัญต่างๆ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ฯ เพื่อสร้างความชัดเจนในบทบาทและหน้าที่สำหรับการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ฯ ให้สำเร็จตามเป้าหมาย และยกระดับประเทศไทยไปสู่ระบบเศรษฐกิจดิจิทัลอีกขั้นหนึ่งในอนาคต

(๔) การกำกับดูแล และติดตามประเมินผลจากสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ ดังกล่าว อันจะช่วยให้แผนยุทธศาสตร์มีผู้ริเริ่ม ผู้ดำเนินการ ผู้ขับเคลื่อน ผู้ติดตาม และผู้ประเมินผลอย่างครบวงจร และทำให้การพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไม่หยุดชะงัก และสามารถปรับปรุงการดำเนินงานให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้เสมอ

